

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 19.05.1966, sp. zn. 6 Cz 46/66, ECLI:CZ:NS:1966:6.CZ.46.1966.1

Číslo: 11/1967

Právní věta: Přezkumné řízení podle § 244 a násl. o. s. ř. spočívá v tom, že soud posuzuje oprávněnost uplatněného nároku z hlediska všech zákonných ustanovení přicházejících v úvahu. Není proto rozhodující, jaké okolnosti účastník ve svém oprávněm prostředku uvedl a z jakých důvodů přezkoumávané rozhodnutí napadl.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 19.05.1966

Spisová značka: 6 Cz 46/66

Číslo rozhodnutí: 11

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Řízení před soudem, Sociální zabezpečení

Předpisy: 221/1924 Sb. § 2

§ 153

§ 248 101/1964 Sb. § 6

§ 249

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Státní úřad sociálního zabezpečení přiznal navrhovatelce rozhodnutím ze dne 13. 4. 1965 od 1. 2. 1965 podle § 11 a násl. zák. č. 101/1964 Sb. starobní důchod ve výši 738 Kčs. Do doby zaměstnání jí započtl 25 roků, takže základní výměra tohoto důchodu činí 50 % průměrného měsíčního výdělku.

Proti tomuto rozhodnutí podala navrhovatelka opravný prostředek, v němž mimo jiné namítala, že jí odpůrce nezhodnotil dobu zaměstnání posluhovačky v rodině obchodníka J. K. v době od 15. 7. 1931 do 1. 12. 1939, u něž pravidelně prala a uklízela jak v bytě, tak i v obchodě. V jiném zaměstnání v uvedenou dobu nebyla. Za tuto práci, kterou pravidelně vykonávala po tři dny v týdnu, dostávala měsíční odměnu 120 Kčs a stravu.

Městský soud v Praze napadené rozhodnutí sice zrušil, avšak jen z toho důvodu, že odpůrce nezhodnotil dobu jejího zaměstnání v době od 1. 6. 1957 do 31. 12. 1962 jako dobu ve II. pracovní kategorii. Pokud jde o zápočet výše uvedené doby zaměstnání, uvedl v odůvodnění svého usnesení, že zmíněnou dobu a rozsah zaměstnání navrhovatelky u J. K. považuje sice za prokázané, avšak že její pracovní úvazek byl tak malého rozsahu, že nedosahoval té intenzity, resp. toho stupně, aby navrhovatelka byla povinně nemocensky pojištěna.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že rozhodnutím městského soudu byl porušen zákon a toto rozhodnutí zrušil.

Z odůvodnění:

Pro posouzení důvodnosti opravného prostředku bylo nutno zjistit, zda jsou splněny podmínky pro započtení požadované doby do celkové doby zaměstnání, stanovené v § 6 odst. 2 zák. č. 101/1964 Sb. Podle tohoto ustanovení se hodnotí doba pracovního poměru jako doba zaměstnání, pokud pracovní poměr zakládá nebo zakládal nemocenské pojištění podle předpisů platných pro pracovníky; nebyl-li pracovník účasten nemocenského pojištění proto, že nebyl k pojištění přihlášen, nebo proto, že zaměstnání nezakládalo podle předpisů tehdy platných nemocenské pojištění, hodnotí se zaměstnání pro účely tohoto zákona, jestliže by zakládalo účast na nemocenském pojištění podle předpisů platných v době vzniku nároku na důchod.

Soud sice považuje za prokázané, že navrhovatelka po uvedené dobu a v uvedeném rozsahu pracovala u J. K., zároveň však zjišťuje, že její pracovní úvazek byl tak malého rozsahu, že nedosahoval toho stupně, aby navrhovatelka měla být povinně nemocensky pojištěna.

Městský soud při tom vycházel ze zjištění, že navrhovatelka dostávala od svého zaměstnavatele J. K. mzdu asi 30 Kčs měsíčně.

Toto skutkové zjištění je však v rozporu s obsahem spisu. Uvedená částka byla totiž navrhovatelčinou mzdou za týden a nikoli za měsíc, jak plyne z výpovědi svědka K. i z vlastní výpovědi navrhovatelky.

Z toho pak ovšem plyne závěr, že navrhovatelka (která měla mzdu 120 Kčs měsíčně a stravu) podléhala ve smyslu ustanovení § 2, § 248 odst. 1 písm. c) zák. č. 221/1924 Sb. nemocenskému pojištění již v době, kdy byla zaměstnána u J. K. Proto měla být doba, kdy navrhovatelka byla v pracovním poměru u J. K., započtena jako doba zaměstnání ve smyslu § 6 odst. 2 zák. č. 101/1964 Sb.

V souzené věci přezkoumával soud rozhodnutí Státního úřadu sociálního zabezpečení podle části čtvrté, hlavy čtvrté občanského soudního řádu (§ 244 a násl. o. s. ř.). V tomto řízení je soudu dána možnost přezkoumávané rozhodnutí buď potvrdit, nebo zrušit (§ 249 odst. 1 o. s. ř.). Přezkumné řízení spočívá v tom, že soud posuzuje oprávněnost uplatněného nároku z hlediska všech zákonných ustanovení přicházejících v úvahu. Nemůže být proto rozhodující jaké okolnosti účastník ve svém opravném prostředku uvedl a z jakých důvodů přezkoumávané rozhodnutí napadl.

Nejsou-li dány předpoklady pro potvrzení přezkoumávaného rozhodnutí (a nejde-li o případy ve smyslu § 249 odst. 2 o. s. ř., kdy dochází k zamítnutí návrhu), pak soud musí přezkoumávané rozhodnutí zrušit (§ 249 odst. 1 o. s. ř.). Zruší-li soud přezkoumávané rozhodnutí, je orgán, který je vydal, vázán právním názorem soudu (§ 249 odst. 3 o. s. ř.).

A o takový případ v této věci šlo. Městský soud v Praze zrušil přezkoumávané rozhodnutí toliko pro nezhodnocení zaměstnání v II. pracovní kategorii, kdežto druhý důvod (zhodnocení doby zaměstnání u J. K.) neshledal opodstatněným. Vzhledem k tomu, že právním názorem pojatým do odůvodnění zrušovacího usnesení městského soudu v Praze, je vázán Státní úřad sociálního zabezpečení, který přezkoumávané rozhodnutí vydal, musilo být i toto zrušovací usnesení městského soudu Nejvyšším soudem zrušeno, když Nejvyšší soud dospěl k závěru, že k porušení zákona rozhodnutím Státního úřadu sociálního zabezpečení došlo i v tom, že navrhovatelce nebyla zhodnocena doba zaměstnání u J. K., a že městský soud v Praze v tom nezákonnost neshledal, a nevytkl. Jinak by totiž nebylo lze dosáhnout nápravy.

Pokud tedy městský soud v Praze dospěl k přesvědčení, že nelze navrhovatelce zhodnotit ve smyslu § 6 odst. 2 zák. č. 101/1964 Sb. jako dobu zaměstnání období, kdy byla posluhovačkou v rodině J. K.,

porušil tím zákon v ustanoveních § 153 odst. 1, § 249 odst. 3 o. s. ř. a § 6 odst. 2 zák. č. 101/1964 Sb.,
ve spojení s ustanoveními § 2, § 248 odst. 1 písm. c) zák. č. 221/1924 Sb.